

Klokkefrøens liv

Foto: Erich Wederkinch

Kvækkende klokkefrø han

Som kirkeklokker

Fra sidst i april til lidt ind i juli kan man på varme dage og aftener høre klokkefrøen kvække. Huh – huh kvækker de. Hvis mange klokkefrøer kvækker i samme vandhul kan lyden på afstand minde om fjerne kirkeklokkers bimlen. Hannerne kvækker for at lokke hunnerne til, så de kan parre sig.

Klokkefrøens æg fæstnes til vandplanters stængler. Æggene klækker i løbet af få dage til haletudser, som går i gang med at spise alger.

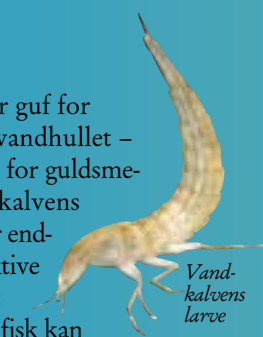
Se haletudsens tænder

Haletudse med tydelig afføring – tegn på at den æder godt

Selv føde

Haletudser er guf for mange dyr i vandhullet – for eksempel for guldsmedens og vandkalvens larver. Fisk er endnu mere effektive rovdyr, så i et vandhul med fisk kan klokkefrøens haletudser ikke overleve. De bedste ynglevandhuller tørrer ud sidst på sommeren, så fisk dør og der bliver langt færre insektlarver til at jage haletudserne næste forår.

Vandkalvens larve

Alle fire ben på plads

Udviklede bagben

Bagbenene anes

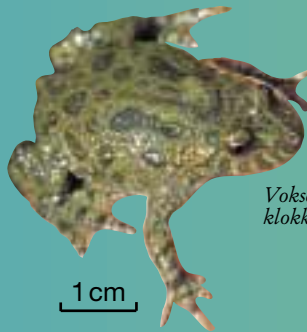
Ved opdrættet holdes haletudserne i bure, som regelmæssigt renses for rovdyr, så flere haletudser overlever.

En ny-forvandlet frø med halestump

Forvandling

Haletudserne forvandler sig til frøer fra sidst i juli til begyndelsen af august. Halen svinder ind og energien bruges til omstilling af kroppen. Efter sin forvandling er frøen omstillet fra planteæder til kødæder.

Voksen klokkefrø

1 cm

Kødæder

Klokkefrøen lever af insektlarver såsom myggelarver og vandkalvelarver, foruden fluer, myg, orme og edderkopper.

Varmeelskende frø

Klokkefrøen kræver et tæt netværk af vandhuller. Den er meget varmeelskende og yngler kun i lavvandede solbeskinnede vandhuller.

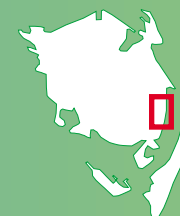
Vinterhi

Fra oktober til april ligger klokkefrøen i dvale under kvasbunker, stendiger, levende hegn, kystskrænter og i musegange. Derfor er det vigtigt, at sådanne steder findes i nærheden af vandhullerne.

“Fingeraftryk” med dårlig smag

Klokkefrøens bugmønster er ligeså individuelt som menneskets fingeraftryk. På den måde kan man følge det enkelte dyr og har fundet ud af, at klokkefrøen kan blive 13 år gammel! Trues frøen smider den sig på ryggen, så de orange advarselsfarver bliver synlige. Formålet er at afskrække rovdyr fra at æde den. Det gør de nok kun én gang, da klokkefrøen har en række giftkirtler i sin hud så den smager dårligt.

Østfyn

Klokkefrø

Projekt til sikring af klokkefrøen i Danmark

Udgivet af Fyns Amt og støttet med tilskud fra EU-LIFE projektet. – Oplag: 8000 – Sats og Repro: Fyns Amt – Tryk: Bariebo 2000 – Fotos: Birgit Bjørre Laursen (hvor ikke andet er anført).

Østfyn

Historie

Tidligere var der en sammenhængende bestand af klokkefrøer langs østkysten af Fyn fra Knudshoved i nord til Lundeborg i syd.

Mange af klokkefrøens levesteder forsvandt, da landbruget blev intensiveret fra begyndelsen af 1960'erne og naturområder blev udstykket til sommerhuse eller campingpladser. Den store losseplads ved Klintholm ødelagde en del vandhuller og medførte at klokkefrøen uddøde her.

I 1988 var der kun ca. 20 voksne klokkefrøer i ét vandhul ved Taarup Strand. De følgende år blev der indsamlet æg og opdrættet frøer til udsætning i vandhuller på Taarup Strand, Bøsøre Strand og Klintholm.

Opdræt en succes

Udsætningen var en succes og den samlede bestand tæller i dag ca. 350 voksne individer. Som led i LIFE-projektet bliver æg på ny indsamlet og opdrættet til nyforvandlede klokkefrøer. Disse bliver sat ud dels ved nygravede vandhuller dels i eksisterende klokkefrøvandhuller.

● Vandhul med klokkefrøer — Lokal cykelrute — Regional cykelrute

Mange nye vandhuller

Indtil LIFE-projektets start er der gravet og oprenset ca. 25 vandhuller til klokkefrøen på Østfyn. Med LIFE-projektet er der mulighed for at grave yderligere ca. 20 vandhuller. De nye vandhuller ønskes gravet i det varme og solrige strøg langs Storebæltskysten mellem Stokkebækken i syd og Kajbjerg Skov i nord.

Et nyt vandhul graves

Hør frøens kvækken!

På varme dage og aftener i maj og juni kvækker klokkefrøen. Gode steder at høre frøen er Tårup Strand Camping, Bøsøre Strand Camping og ved Klintholm.

Langs den regionale cykelrute nr. 50 på Østfyn vil flere af vandhullerne blive anlagt i LIFE-projektperioden.

Hvad er et EU-LIFE projekt?

EU yder støtte til projekter, hvor der gøres en særlig indsats for truede arter og naturtyper i Europa. Dette projekt går ud på at sikre klokkefrøen i Danmark. Når levevilkårene bliver forbedret for klokkefrøen får andre planter og dyr i og omkring vandhullet det også bedre. Klokkefrøprojektet løber fra 1999 til 2003.

Baggrund for projektet

Der er 8 klokkefrøbestande tilbage i Danmark, hvor overlevelsen af de 7 er usikker. Bestandene er, på nær én, under 200 voksne individer og lever i få vandhuller. Tilbagegangen i 1900-tallet er opgjort til 50% pr. årti frem til 1985. Årsagen er dræning og opfyldning af vandhuller, færre kreaturer samt øget brug af gødning og sprøjtemidler.

Hvor lever klokkefrøen?

De fleste vandhuller med klokkefrøer ligger i det tørre, solrige Storebæltsområde og resten ligger i Det syddanske Øhav.

Bedre levesteder

Målet søges nået ved at grave eller forbedre 100 vandhuller samt ved opdræt og udsætning af nyforvandlede klokkefrøer.

I samarbejde med lodsejerne forbedres vandhullernes omgivelser ved at etablere udrykkede zoner eller afgræsning.

Målet er at sikre frøens overlevelse

Bestandene skal vokse til over 500 voksne dyr og sprede sig til flere vandhuller – og der skal skabes dubletbestande i områder hvor klokkefrøen tidligere har levet. Hver bestand er isoleret på en ø. Med dublet-bestanden laves en kopi af dyrenes arvemasse, så denne er sikret, hvis den oprindelige bestand bliver udryddet.

Fyns Amt

Natur og Vandmiljø
Ørbækvej 100
5220 Odense SØ
tlf. 65 56 10 00